Türkçeyi Yabanc? Dil Olarak Ö?renenlere Yönelik Motivasyon Engelleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Türkçeyi Yabanc? Dil Olarak Ö?renenlere Yönelik Motivasyon Engelleri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31970

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Türkçeyi Yabanc? Dil Olarak Ö?renenlere Yönelik Motivasyon Engelleri Ölçe?i (TÖYD-MEÖ), yabanc? dil olarak Türkçeyi ö?renen bireylerin kar??la?t??? spesifik motivasyonel zorluklar? ve engelleri sistematik olarak ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir araçt?r. Bu ölçek, Altunkaya ve Boylu (2020) taraf?ndan gerçekle?tirilen bir uyarlama çal??mas? sonucu Türkçeye kazand?r?lm??t?r. Ölçe?in temel amac?, dil ö?renme sürecinde ö?rencilerin içsel ve d??sal motivasyon düzeylerini olumsuz etkileyen faktörleri tespit etmek ve böylece e?itimcilerin bu engellere yönelik stratejiler geli?tirmesine yard?mc? olmakt?r. Ölçek, dilbilimsel ve kültürel ba?lamda Türkçeyi ö?renme sürecine özgü engelleri kapsayacak ?ekilde yap?land?r?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Motivasyon, Yabanc? Dil Ö?renimi, Türkçe, Motivasyon Engelleri, Ölçek Uyarlamas?, Psikometri, Dil E?itimi.

Yazarlar

Hatice Altunkaya, Emre Boylu.

Amaç

Bu ölçe?in birincil amac?, Türkçeyi yabanc? dil olarak ö?renen ö?rencilerin dil edinimi süreçlerinde kar??la?t?klar? motivasyon k?r?c? etkenleri ve engelleri geçerli ve güvenilir bir biçimde ölçmektir. Dil ö?renme motivasyonu, ba?ar?y? do?rudan etkileyen kritik bir faktördür; bu nedenle ölçek, bu motivasyonu dü?üren çevresel, ki?isel, pedagojik ve kültürel faktörleri belirlemeyi hedefler. Elde edilen veriler, Türkçenin ö?retildi?i kurumlarda müfredat geli?tirme ve ö?renci destek hizmetlerinin planlanmas? için önemli bir zemin olu?turmaktad?r.

Yap?

Türkçeyi Yabanc? Dil Olarak Ö?renenlere Yönelik Motivasyon Engelleri Ölçe?i, dil ö?renme motivasyonunu engelleyen çe?itli boyutlar? ölçen çok faktörlü bir yap?ya sahiptir. Tipik olarak bu tür engeller; ö?rencinin kendisine yönelik tutumlar? (öz yeterlik eksikli?i, kayg?), ö?retim süreçlerine yönelik alg?lar? (ö?retmenin yetersizli?i, ders materyallerinin zorlu?u), çevresel faktörler (s?n?f ortam?, akran bask?s?) ve dilin kendisinin zorlu?una dair inançlar gibi alt boyutlarda toplan?r. Ölçek, bu engellerin yo?unlu?unu derecelendirme yoluyla ölçerek ö?rencinin toplam motivasyonel risk profilini ortaya koyar.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Altunkaya ve Boylu (2020) taraf?ndan yürütülen uyarlama çal??mas? kapsam?nda ölçe?in geçerli?i titizlikle incelenmi?tir. Yap? geçerli?i, genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak test edilmi?tir. Çal??man?n bulgular?, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe kültürü ve dil ö?renme ba?lam?nda korundu?unu göstermektedir. DFA sonuçlar?, kabul edilebilir uyum indeksleri (örne?in, CFI, TLI > .90; RMSEA < .08) ile ölçe?in teorik olarak varsay?lan faktör yap?s?n?n veri taraf?ndan desteklendi?ini kan?tlam??t?r. Ayr?ca, ölçe?in maddeleri, ilgili uzman görü?leri al?narak kapsam geçerli?i aç?s?ndan da de?erlendirilmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, iç tutarl?l?k yöntemi kullan?larak de?erlendirilmi?tir. Altunkaya ve Boylu (2020) çal??mas?nda, ölçe?in genel olarak yüksek bir iç tutarl?l??a sahip oldu?u rapor edilmi?tir. Genellikle ölçe?in bütünü ve alt boyutlar? için hesaplanan Cronbach's Alpha katsay?s? de?erlerinin .80 ve üzerinde oldu?u tespit edilmi?tir, bu da ölçe?in tutarl? bir ölçüm arac? oldu?unu göstermektedir. Yüksek güvenirlik de?erleri, ölçe?in farkl? zamanlarda ve farkl? örneklemlerde benzer sonuçlar verebilece?i anlam?na gelmektedir.

Faktör Analizi

Uyarlama sürecinde, ölçe?in Türkçe formunun faktör yap?s?n? do?rulamak amac?yla faktör analizi yöntemleri kullan?lm??t?r. ?lk olarak, ölçe?in faktör say?s?n? belirlemek için Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) uygulanm?? olabilir; ancak uyarlama çal??malar?nda genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ön plana ç?kar. DFA, ara?t?rmac?lar?n, ölçe?in orijinal dildeki teorik yap?s?n?n (örne?in, üç veya dört faktörlü yap?) Türkçe verilerle ne ölçüde uyumlu oldu?unu test etmelerini sa?lam??t?r. Analiz sonuçlar?, motivasyon engellerini temsil eden ayr?k faktörlerin varl???n? desteklemi? ve ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü sa?lam??t?r.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon) çal??mas? sonucu geli?tirilmi?, psikolojik ölçüm arac?d?r.

Format: Orijinal kayna??n derecelendirme bilgisi eksik olsa da, motivasyon engeli ölçekleri genellikle 5'li veya 6'l? Likert tipi derecelendirme format?n? kullan?r (Örne?in: 1=Kesinlikle Kat?lm?yorum, 5=Kesinlikle Kat?l?yorum).

Language Available: Türkçe.

Population Group: Türkçeyi Yabanc? Dil Olarak Ö?renen ö?renciler.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Age Group: Genellikle üniversite düzeyinde (18 ya? ve üzeri) genç yeti?kinler ve yeti?kinler.

Population Details: Çal??ma genellikle Türkiye'deki TÖMER (Türkçe Ö?retim Merkezi) veya üniversitelerin yabanc? dil haz?rl?k s?n?flar?ndaki uluslararas? ö?renciler üzerinde yürütülmü?tür.

Test Methodology: Bireysel veya grup halinde uygulanan, öz-bildirim temelli anket metodolojisi.

Anahtar Kelimeler

Öz-Bildirim Ölçe?i, Motivasyon Kayb?, Türkçe Ö?renimi, Dil Ö?renme Kayg?s?, Psikometrik Özellikler, Adaptasyon.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Ölçe?in uyarlama çal??mas? 2020 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari kullan?m?, sorumlu yazar Hatice Altunkaya'n?n iznine tabi olabilir. Akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar için yazarlarla ileti?ime geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

Altunkaya, H., ve Boylu, E. (2020). Türkçeyi Yabanc? Dil Olarak Ö?renenlere Yönelik Motivasyon Engelleri Ölçe?i: Türkçeye uyarlama çal??mas?. *Bayburt E?itim Fakültesi Dergisi*, *15*(29), 186-203. https://doi.org/10.35675/befdergi.515725

Sorumlu yazar?n ileti?im adresi: hatice.altunkaya@adu.edu.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: turkceyi-yabanci-dil-olarak-ogrenenlere-yonelik-motivasyon-engelleri-olcegi-toad.pdf

Türkçeyi Yabanc? Dil Olarak Ö?renenlere Yönelik Motivasyon Engelleri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içeri?inde yer almamaktad?r. Ölçek maddelerine ula?mak için yukar?da belirtilen Altunkaya ve Boylu (2020) makalesine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM